

ditas, charitate crescente, utique (ut ego intelligo) quoad hunc affectum placendi Deo in omnibus. Et secundum eandem rationem, videtur ibi exponere charitatem esse finem omnium præceptorum et consiliorum, quia ad Dei voluntatem faciendam impleri debent. Sic etiam l. 83 Quæstionum, q. 36, dixit: Charitatis venenum est spes adipiscendorum aut retinendorum temporalium, nutrimentum ejus est imminutio cupiditatis, perfectio nulla cupiditas. Hæc autem diminutio cupiditatis, si in se consideretur, per inferiores virtutes, quibus charitas imperat, formaliter fit; ergo ad propriam et formalem perfectionem charitatis pertinet habere vim et efficaciam imperandi totam illam concupiscentiæ expugnationem. Hanc autem non habet nisi quatenus, diligendo Deum, vult illi placere in omnibus, ejusque voluntatem implere.

17. *Probat ex D. Thoma. — Atque hanc veritatem intendit D. Thomas, d. q. 184, art. 2, dicens, ad perfectionem charitatis hujus vitæ pertinere, ut ab hominis affectu excludat quidquid impedit ne voluntas ejus totaliter feratur in Deum. Distinguit autem ibi perfectionem excludendi omne illud quod contrariatur charitati, vel excludendi quidquid impedit totaliter tendere in Deum per affectum; et priorem dicit esse de necessitate charitatis, ac subinde essentialem illi; posteriorem autem dicit non esse necessitatis, quia sine illa in incipientibus et proficientibus esse potest. Unde tacite innuit esse de necessitate charitatis secundum eum statum quem in perfectis habere debet, ac subinde pertinere ad illam perfectionem vitæ christianæ, ad quam status perfectionis ordinatur. At vero prior perfectio essentialis charitatis requirit extensionem affectus efficacem ad omnia præcepta Dei implenda; ergo posterior perfectio consistit in extensione amoris Dei ad omnes ejus voluntates implendas, etiamsi non præcipiendo, sed consulendo illas nobis significet; seu requirit propositum faciendi quidquid quacumque via vel ratione nobis constiterit esse magis beneplacitum Deo. Ergo hæc perfectio charitatis maxime ad statum perfectionis desideratur; et qui illa magis creverit, vel (ut ita dicam) liberalior cum Deo fuerit, eo in dies perfectior evadet. Et de hoc genere dilectionis dixit Augustinus in Enchir., cap. 73, non esse multitudinis fidelium vel communium justorum, sed esse perfectorum filiorum Dei, quia valde magnæ et beneficentissimæ bonitatis existit.*

18. *Quid sit intensio et extensio in charitate. — Solum potest in hoc notari diversitas in modo loquendi. Nam D. Thomas supra, ad tertium, et ibidem Cajetanus hanc perfectionem dilectionis, quatenus extenditur ad contemnenda omnia temporalia, et sustinenda mala propter Deum vel proximum, intensionem potius quam extensionem charitatis vocant. Existimo tamen tantum esse differentiam in æquivocatione vocis; nam interdum quæcumque excellentia amoris, qui circa eandem personam versatur, intensiva perfectio appellatur; extensiva vero quæ ad plures personas extenditur. Et ita loquitur uterque Thomas. Nos autem solam illam perfectionem, quæ præcise consistit in latitudine graduum ex majori conatu circa actum, qui non solum circa eandem personam, sed etiam circa illud bonum, quod ei concupiscit, versatur, intensionem vocamus. Quando vero amor, licet circa eandem personam versetur, vel majora vel plura bona illi vult, illam vocamus extensionem amoris in bono concupito, quæ esse potest, ut dixi, sine majore conatu potentiæ propter diversitatem objecti, et consequenter cum majori perfectione saltem individuali talis actus, etiamsi in intensione graduati non excedat. Nam hoc etiam modo major perfectio amoris appetitivi solet ab aliquibus vocari major intensio, cum tamen revera non consistat in majore conatu, nec in latitudine graduati, sed in excellentiori modo amandi secundum ipsamet actus perfectionem, ut in tractatu de Gratia et de charitate latius explicatur.*

19. *Tertia perfectio charitatis requiritur etiam ad perfectionem christianam. — Tandem facile intelligitur ex dictis, quid dicendum sit de ultimo perfectionis gradu, seu statu, qui non consistit in aliquo modo intrinseco ipsiusmet habitus, vel actus charitatis, sed in consortio aliarum circumstantiarum, et in conditionibus personæ per charitatem perfectæ. Dicendum est enim etiam hoc perfectionis genus requiri, ut charitas vitæ in statu perfecto esse censeatur; vel ut homo in statu perfectorum esse absolute ac simpliciter dicatur, ad eum modum quo virtutum connectio necessaria est, ut singulæ virtutes simpliciter haberi censeantur, et hoc probant omnia quæ hactenus dicta sunt. Quæ perfectio spiritualis vitæ christianæ requirit cordis puritatem, et habilitatem quamdam in ipsamet charitate ad prompte operandum in tota sua materia, sive eliciendo, sive imperando, et*

ad cavendum non tantum omnia contraria, sed etiam omnes defectus, qui fervorem ejus impedire possunt. Hic autem charitatis gradus sine adminiculo et consortio aliarum perfectionum, quales sunt moderatio passionum, abnegatio rerum temporalium, et similes, haberi non potest; ergo hæc omnia necessaria sunt ad perfectionem simpliciter vitæ christianæ.

20. *Possunt autem hæc omnia duobus modis considerari: uno modo, ut formaliter et proprio ac peculiari modo hominem afficiunt; alio modo, ut charitati obijciuntur, et ex charitate amantur ac procurantur. Priori modo non perficiunt charitatem intrinsece, sed quasi extrinsece ac moraliter, constituendo illam ex parte subjecti in statu habili ad perfectum usum suæ perfectionis, et operationis, quod in rigore satis est ut illa omnia dicantur ad statum perfectionis necessaria. Secundo autem modo spectata, augent intrinsece ipsum charitatis affectum, quasi extensive ex parte objecti. Et hoc modo talis perfectio valde utilis ac moraliter necessaria est in statu perfectionis. Nam sicut Augustinus dixit tunc vitia recte superari, quando ex charitate vincuntur, ita contemptus temporalium, et abnegatio propriarum affectionum, ac omnis abdicatio ad spirituales perfectionem necessaria, tunc solida sunt, quando ipsamet charitate Dei amantur et procurantur: hæc autem extensio amoris intrinseca ejus perfectio est, et ad illam, quæ in proximo præcedenti puncto explicata est, revocatur.*

CAPUT V.

QUID SIT STATUS PERFECTIONIS, QUASVE CONDITIONES REQUIRAT, ET AB IPSA PERFECTIONE QUOMODO DISTINGUATUR.

1. *Bene potest quis esse perfectus, quia sit in statu perfectionis, et esse in statu perfectionis quin sit perfectus. — Quæstionem hanc sub aliis terminis tractat D. Thom. 2. 2, q. 184, art. 4, ubi inquit utrum quicumque est perfectus, sit in statu perfectionis; et e converso etiam interrogare posset an omnis, qui est in statu perfectionis, perfectus sit. In quibus quæstionibus virtute includitur altera a nobis proposita, an illa duo, perfectio et status perfectionis, distincta sint. Imo a priori, ab hæc pendet priorum resolutio; quamvis a posteriori ex priorum decisione distinctio inter illa*

duo manifeste comprobetur. Respondet ergo ad priores interrogationes D. Thomas, contingere posse aliquem esse perfectum, etiamsi perfectionis statum non profiteatur; et e contrario posse aliquem existentem in statu perfectionis non esse perfectum. Et utrumque est certum et experientia notum; omnes enim religiosi sunt in statu perfectionis, et tamen non omnes sunt perfecti; imo plures possunt non esse justis. Et e contrario multi seculares et conjugati possunt esse perfecti, et tamen non sunt in statu perfectionis. Et ratio prioris partis est, quia potest aliquis esse obligatus, et non implere obligationem suam, et habere aliquod munus, et non exercere illud; sicut etiam potest quis esse in statu matrimonii, et illud non consummare, vel officium ejus non exercere. Ita ergo contingit in statu perfectionis, quia, etiam supposito statu, perfectio ex libertate hominis pendet.

2. *Impugnatio, et ejus solutio. — Ratio autem alterius partis est, quia, licet status sit commodus ad perfectionem acquirendam, nihilominus non est medium necessarium, et ideo potest extra statum perfectionis ad perfectionem perveniri. Dices: consiliorum observantia et executio non tantum utilis, sed etiam necessaria est ad perfectionem obtinendam, ut infra dicetur; ergo non potest ad perfectionem perveniri sine aliquo statu perfectionis. Respondetur negando consequentiam. Primo, quia sine statu perfectionis potest quis opera consiliorum exercere, et per illa spontaneæ et sine ulla status obligatione facta, poterit ad perfectionem pervenire. Secundo, quia ad perfectionem animi obtinendam non est necessarium omnia consilia integre observare, sed aliqua interdum sufficient; ut, licet aliquis virginitatem aut continentiam integram non observet, cavendo illicitam incontinentiam, et aliquid consilii in ipsa continentia conjugali observando, et aliqua opera perfectionis, ut orationis, penitentia, et mortificationis, voluntarie et sine speciali obligatione exercendo, poterit ad perfectionem pervenire; idemque de consilio paupertatis, et aliis sigillatim sumptis dici potest.*

3. *Status perfectionis a perfectione distinguitur. — Definitio status perfectionis. — Hinc ergo evidenter concluditur responsio ad quæstionem propositam, nimirum, perfectionis statum ab ipsa perfectione distingui. Probat ab effectu, quia de facto illa duo inter se ac*

mutuo separantur; ergo in re ipsa distinguuntur. Probatur consequentia, quia separari non possunt, nisi quæ distincta in re sunt, quia idem a seipso separari non potest. Ut autem a priori magis constet, oportet explicare quid utrumque illorum sit. Et quoniam de perfectione ipsa quid sit, satis est dictum in præcedenti capite, de statu perfectionis addimus, comparari ad perfectionem, sicut actum primum ad secundum, seu tanquam medium ad finem. Probabitur hoc facile rationem seu quasi essentiam hujus status explicando; sic enim describi potest: status perfectionis est quædam vitæ professio, seu quidam vivendi modus, firmus et stabilis, ad propriam perfectionem vitæ christianæ obtinendam vel exercendam institutus. Quam descriptionem ex citato loco D. Thomæ sumo, ut mox explicabo.

4. *Explicatur definitio.* — In illa ergo, loco generis ponitur illud: *est modus vivendi*, seu *professio vitæ*, utique christianæ, quia in Ecclesia varii sunt vivendi modi, non solum in ordine ad temporalem vitam, sed etiam in ordine ad spiritualem et christianam, cum quibus status perfectionis in hac generali ratione convenit. Explicatur etiam illa voce conditio et ratio hujus status, melius quam nomine *ministerii*, *muneris*, aut *officii*, ut denotetur hunc statum per se primo non ordinari ad aliorum utilitatem, sed ad propriam perfectionem illius, qui talem statum proficitur, licet consequenter possit ad aliorum juvamen institui, quatenus juvare alios, actus perfectionis est, per quem ipsa perfectio vel acquiritur, vel exercetur et crescit. Et ita per hoc genus distinguitur hic status ab his, quæ in Ecclesia proprie ministeria appellantur, et a statibus formaliter distinguuntur, ut in principio diximus. Quia officium seu ministerium proprie dicitur illud, quod in aliorum utilitatem per se primo institutum est et assumitur, et ideo hanc obligationem per se primo inducit. Status autem perfectionis per se ordinatur ad spirituale bonum profitentis illum; consistitque in quadam norma et modo vivendi ad perfectionem assequendam vel exercendam accommodato.

5. Unde reliquæ particulæ loco differentie convenienter adhibentur. Nam, ut in simili dixit divus Thomas 2. 2. quæstione 183, articulo tertio, quæ ad operationes ordinantur, per eas distinguuntur et specificantur; omnes autem status christianæ vitæ ad opera ejusdem vitæ ordinantur, et ideo status

perfectionis per habitudinem ad specialia opera vitæ christianæ seu spiritualis constituendus est; inter illas vero descriptionis particulas, aliquæ adduntur ad rationem status in hoc vivendi modo magis declarandam; quæ omnes intelligentur melius explicando conditiones ad hunc statum constituendum requisitas.

6. *Quinque conditiones ad statum perfectionis requiruntur.* — *Prima conditio, ut sit vivendi modus externus.* — D. Thomas ergo, in illo articulo quarto, duas conditiones ad hunc statum expresse requirit; et Cajetanus addit tertiam, et uterque duas alias tacite supponit; et ideo ad majorem claritatem quinque numerare possumus. Prima conditio est, ut hic vivendi modus sit externus et visibilis, et consequenter ut per externam actionem vel quasi professionem assumatur. Hanc supponit D. Thomas in principio d. art. 4, et rationem optimam reddit, quia hic status non tantum attenditur in ordine ad Deum, qui solus intuetur cor, sed etiam in ordine ad Ecclesiam, quæ visibilis est, et de occultis non judicat. Unde, ut sic dicam, non est status angelicus, sed humanus; ergo opus est ut per actiones constituatur quæ hominibus et visibili Ecclesiæ innotescere possint. Et confirmatur: nam diximus supra hanc statuum varietatem ordinari tum ad communem profectum fidelium, tum ad Ecclesiæ militantis pulchritudinem, ornatumque; ergo per actionem externam constitui debet. Denique ob hanc causam alii status, vel munera Ecclesiæ per actiones externas conferuntur, ut status conjugalis per sacramentum matrimonii, clericalis per ordinationem visibilem, Episcopalis per consecrationem, et Christianitatis per Baptismum. Quocirca, si quis, extra omnis status professionem externam, perfectionem ipsam assequatur (ut supra diximus fieri posse), erit apud Deum in statu perfectionis, vel potius assequetur gradum perfectæ charitatis, et modum operandi perfectorum; et nihilominus apud Ecclesiam statum perfectionis non habebit. Imo, licet quis voto interno vel omnino occulto ad certum modum vivendi se obliget propter majus bonum spirituale suum, majusque Dei obsequium, id non sufficit ad proprium statum ecclesiasticum, de quo tractamus, licet aliquid ad instar ejus participare possit, ut infra tractando de variis statibus perfectionis declarabimus.

7. *Secunda conditio, ut aliquam obligationem habeat permanendi in tali genere vitæ.* —

Secunda conditio est, ut hujusmodi ratio, seu professio vitæ aliquam obligationem conjunctam habeat, utique permanendi in tali genere vitæ. Quam conditionem D. Thomas primo loco posuit. Sequiturque hæc conditio ex generali ratione status supra explicata. Nam ad illum stabilitas et firmitas in aliquo vivendi modo necessaria est, ut diximus. In statu ergo perfectionis immobilitas proportionata necessaria est; non potest autem aliunde illam habere, quam ex obligatione, quia ex natura rei illam non habet, cum a libera voluntate pendeat; ergo oportet ut per aliquam obligationem firmetur. Probatur consequentia, quia solum propositum in futurum non potest dare statui firmitatem; tum quia potest sine culpa vel pœna mutari; tum quia nullo jure divino vel humano juvatur, quod necessarium est ad statum, ut saltem firmitatem moralem habeat; tum etiam quia status servitutis inter homines sine obligatione consistere non potest per solum propositum; ergo nec status perfectionis, qui suo modo est status servitutis nobilissimæ, cum divino quodam modo sit; tum denique quia necesse est ut per solam mutationem propositi status non mutetur, alias nullam fere haberet immobilitatem, quia nec naturalem nec moralem haberet. Denique posset hoc inductione probari, sed melius fiet in sequentibus; ubi etiam ostendemus, si quæ sunt societates vel congregationes sine ulla obligatione, etiamsi quamdam normam vivendi habere videantur, non esse verum statum, sed quamdam illius umbram referre. Qualis vero, et quanta, et de qua re hujusmodi obligatio esse debeat, in capite decimo exponemus.

8. *Tertia conditio, ut dicta obligatio cum aliqua solemnitate fiat.* — Solum est notanda hic alia conditio, quam D. Thomas addit, et nobis erit tertia, nimirum, ut talis obligatio cum aliqua solemnitate fiat: *Sicut et cæteris, inquit, quæ inter homines obtinent perpetuam firmitatem, quædam solemnitas adhibetur.* Hæc vero conditio valde controversa est, præsertim quoad verum sensum ejus, de quo infra longa nobis futura est disputatio. Nunc ergo solum generatim illam admittimus, quantum ratione, a D. Thoma in citatis verbis expressa, suadetur; nimirum, eatenus aliquam solemnitatem requiri, quatenus ad obligationem inter homines stabiliendam necessaria esse potest. Nam si obligatio est necessaria, et hæc non potest inter homines sine aliqua solemnitate subsistere, clarum est etiam aliquam

solemnitatem esse necessariam. Quanta vero vel qualis solemnitas ad talem obligationem necessaria sit, postea videbimus. Nunc solum dicimus, saltem necessarium esse ut talis obligatio per actum aliquem externum et visibilem, de quo Ecclesiæ constare possit, contrahatur. Nam, cum de ratione hujus status sit, esse externum ac proportionatum Ecclesiæ visibili, etiam obligatio ad illum debet esse externa, quod habere non potest, nisi a causa externa et sensibili oriatur.

9. *Quarta conditio, quod talis status ad opera perfectionis exercenda constitutus sit.* — Quartam addimus conditionem, quæ differentiam essentialem hujus status maxime declarat, et ideo in definitione data principaliter declaratur; nimirum, quod talis status ad opera perfectionis exercenda institutus sit. Quæ conditio est evidens ex dictis; nam omnis status seu vivendi modus, qui ad salutem æternam ordinatur, ad actiones honestas referri etiam debet, quia salus æterna per hujusmodi actiones comparatur, et ideo etiam communis status vitæ christianæ ad salutares actiones ordinatur et Christianos obligat. At vero status perfectionis aliquid addit illi statui communi; ergo illud ex habitudine ad operationem sumendum est, et nihil aliud esse potest, nisi quod ad perfectionis opera exercenda institutus sit. Et hoc evidentius constabit ex capitibus sequentibus, in quibus generaliter explicabimus quæ sint hæc opera perfectionis; in particulari vero in singulis statibus exponetur. Nunc solum advertimus, sub his operibus perfectioribus comprehendere etiam opera, quæ, licet ex objectis sint indifferentia, ad optimos fines, ad quos referuntur, sunt utilia, vel commodiora, ut docere, navigare, et similia, quia in individuo sumpta sunt honestissima opera, et possunt esse valde perfecta. Et ob eandem causam non solum positiva opera, sed etiam privationes voluntariæ illarum rerum, vel actionum, quæ perfectionem impediunt, sub dicta generali appellatione operum perfectorum comprehenduntur, ut silentium, abstinentia, etc. Nam hæc moraliter tanquam actiones bonæ reputantur, saltem ratione voluntatis, et ad perfectionem vel necessaria, vel valde utilia esse solent, ideoque per vota perfectionis Deo maxime consecrantur.

10. *Quinta conditio, quod hujusmodi actiones externæ sint.* — Quintam conditionem addimus ex Cajetano, apud quem est tertia, videlicet, quod hujusmodi actiones, ad quas hic status

ordinatur, externæ sint. Hanc vero conditionem solum probat Cajetanus ab inconvenienti, scilicet, quia, nisi hæc conditio addatur, sequitur clericos in sacris ex vi ordinationis suæ esse in statu perfectionis, quia ex vi ordinationis suæ ad majorem sanctitatem interiorem, quam laici etiam religiosi obligantur, ut docet D. Thomas in eadem quæstione 184, art. 8. Non vero obligantur ad opera perfectionis externa, et ideo ab statu perfectionis excluduntur. At certe non video cur hi clerici ex vi sacræ ordinationis ad majorem sanctitatem interiorem, non vero ad majorem exteriorem ordinentur seu obligentur. Quia illi non habent specialia præcepta, quæ ad opera perfectionis interiora illos obligent, et si ad aliqua obligantur, respiciunt externam honestatem, quatenus ad majorem Dei cultum, etiam externum, et ad majorem etiam morum externorum honestatem ac decorem obligantur. Et præterea discutiendum restat, an consequens illud, quod Cajetanus infert, sit inconveniens; inferius enim inquiremus an isti clerici sint aliquo modo in statu perfectionis.

11. *Ostenditur requiri talem conditionem.*— Nihilominus tamen illa conditio vera est, et ex aliis sequitur. Nam perfectio, ad quam hic status ordinatur, debet esse eidem statui proportionata; ergo, si de ratione hujus status est ut sit externus et visibilis, etiam perfectio debet esse externa et visibilis; unde propter solos actus mere internos non instituuntur in Ecclesia speciales modi videndi visibiles et externi, cum de actibus mere internis Ecclesiæ constare possit; et non minus pertineat ad ecclesiasticum statum, ut de actionibus ejus possit Ecclesiæ constare, quam de statu ipso, qui ad illas ordinatur. Præterea, licet perfectio hominis interior præcipue et essentialiter in donis et actibus internis posita sit, ut in præcedenti capite explicatum reliquimus, nihilominus ab homine absque actibus externis, vel sine ablatione externorum impedimentorum, non potest moraliter et humano modo comparari.

12. *Objectio.*— *Illius solutio.*— Dices, hinc sequi, statum perfectionis ad solas actiones externas posse ordinari, non vero ad internas, nisi quatenus ad externas necessariae sunt, ut sunt voluntas faciendi aliquid exterius, vel interna attentio ad orationem externam; non vero ad illas quæ in sola mente consummantur; quia si ratio facta efficax est, de illis omnibus et singulis procedit. Quia omnes illæ sunt peroccultæ, et ideo de nulla illarum po-

test Ecclesiæ constare. Consequens est aperte falsum. Ergo. Respondetur negando sequelam, quia non oportet ut omnes actus talis status vel externi sint, vel in externis moraliter includantur, seu, quod per eos, tanquam per effectus humano modo innotescant; sed satis est ut per externas actiones et privationes possit homo disponi ad hujusmodi actus, vel ab externis rebus aut operationibus, quæ illos impediunt, abstrahi. Et sic status perfectionis per se ac principaliter ordinatur ad contemplationem vel mentalem orationem, quam comprehendit Paulus, cum dixit 1 Cor. 7: *Mulier innupta et virgo cogitat quæ Domini sunt, ut sit sancta corpore et spiritu.* Et infra, *quod facultatem præbeat sine impedimento Dominum obsecrandi.* Et juvat illud ad Colosens. 3: *In gratia cantantes in cordibus vestris Deo.* Et huc etiam spectat illud Osee 2: *Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus.* Hoc ergo modo status perfectionis potest ad internam contemplationem ordinari, non solum ut ad finem quasi intrinsecum et proximum, vel partialem, vel etiam principalem, sed etiam ut materia, et ut actus necessarius ad perfectam observantiam talis status, quia illa duo non repugnant. Nam idem actus potest esse finis proximus alicujus status, et esse medium ad alia bona et perfectiones ejusdem status. Quod maxime in actu dilectionis et contemplationis cernitur; et ideo sunt actus maxime consentanei statui perfectionis, quia per illos præcipue exercetur, conservatur et augetur perfectio.

13. *Urgetur argumentum et solvitur.*— Instabis, quia isti actus non possunt esse materia præcepti ecclesiastici; ergo nec ad illos potest status perfectionis ordinari. Respondetur, dato antecedenti, de quo in lib. 4 de Legibus diximus, negando consequentiam. Primo quidem, quia non oportet ut istæ actiones, ut ad statum perfectionis pertinere possint, præcipiantur proprie et in seipsis, sed sufficit ut aliquæ circumstantiæ exteriores, necessariae moraliter ad hujusmodi actus, sub hominum providentiam cadere possint. Sic enim possunt quædam actiones externæ impediens internas prohiberi, et aliæ actiones externæ proxime disponentes ad illas internas ordinari et præcipi suo modo possunt; quæ omnia sub notitiam hominum cadere possunt. Et huc etiam spectant talis habitus et compositio corporis pro tali tempore et loco, quæ ad internam attentionem et reverentiam conferat; in quibus signis quodammodo conspici-

mentis occupatio, vel saltem per illa conjectari potest. Deinde, licet ipsa interna contemplatio, aut meditatio, vel alia mentalis actio per se et in se per jurisdictionem Ecclesiasticam præcipi non possit, nihilominus potest esse materia voti, et ex vi illius posset in rigore per obedientiam præcipi, ut alibi diximus. Ordinarie vero non ita præcipitur, nec expedit propter vitandum peccati periculum; nihilominus tamen potest per modum regulæ vel consilii ordinari, quod satis est ut status perfectionis possit ad hujusmodi actus modo explicato institui et ordinari.

CAPUT VI.

UTRUM IN EVANGELICA LEGE CONSILIA A PRÆCEPTIS DISTINGUANTUR.

1. *Hæretici negant consilia distingui a præceptis in statu legis evangelicæ.*— Hæc quæstio necessario præmittenda est, ut statum perfectionis explicare valeamus; et in illa cum hæreticis nobis controversia est, quam in hoc initio expedire, et distinctionem illam, quæ fundamentalis est in hac materia, stabilire necessarium est. Hæretici ergo hujus temporis, ad evertendum religiosum statum, quem summo odio prosequuntur, negant dari in statu legis Evangelicæ consilia distincta a præceptis. Ita docuit Luther., lib. de Vit. Monast.; et Melanch., in Confess. Augustana, a. 27; et in Apolog., et in Locis communibus; et Calvinus, cujus tanta fuit audacia et impudentia, ut in lib. 4 Instit., cap. 13, sect. 2, dixerit nulli veterum in mentem venisse, Christum aliquid consuluisset, aut aliquam voculam, ut ait, emisisset, cui non sit ex necessitate obtemperandum. Et omnes antiqui hæretici, qui religiosum statum detestati sunt, in hoc etiam errore fuisse videntur, quos inferius tractando de religioso statu commemorabimus et confutabimus.

2. *Varie opinantur in hac distinctione neganda hæretici.*— Isti autem hæretici variis modis in abneganda distinctione illa opinati sunt. Nam quidam dicebant esse præcepta omnia opera, quæ nos dicimus esse tantum consilia; ut de abrenunciatione divitiarum dixit Pelagius esse in præcepto, teste Augustino, epist. 89 et 106. Et de cœlibatu dixit Tatianus, quem Encratiti et Apostolici secuti sunt, teste Augustino, hæres. 40, et Epiphani., in 64, contra quos infra suis locis dicemus. Alii e contrario opera ista, quæ nos consilii

vocamus, dicebant non esse bona, sed vel mala et detestanda, ut sentiunt novi hæretici, et prius Wicleph., articulo vigesimo primo, relato in sess. 8 Concilii Const.; vel certe esse indifferentia, et ideo nec sub præceptum, nec sub consilium cadere, ut sensisse fertur Vigilantius; vel saltem non esse opera meliora, ut propterea consulenda fuerint. Et videtur sensisse Jovinian., qui paria faciebat matrimonium et virginitatem, ut constat ex libris Hieronymi contra illum, et Aug., epist. 28 et 29, et in lib. de Hæresi.

3. *Generalia hujus erroris fundamenta.*— *Primum fundamentum.*— Hinc varia fundamenta hujus erroris colligi possunt, quæ hic tractare non possumus, ne omnia confundamus. Nam postea de singulis consiliis, et præsertim de tribus illis quæ Evangelica seu perfectionis vocantur, sigillatim omnia demonstranda sunt, utique, virginitatem, v. gr. esse bonam et meliorem, et non esse præceptam. Idemque de paupertate voluntaria, et de simili obedientia cum proportionem ostenditur. Nunc ergo generalia tantum fundamenta proponenda sunt. Primum sumitur ex aliquibus Scripturæ locis, in quibus vel omnia bona sigillatim nobis ostenduntur præcepta, vel saltem confuse sub nomine perfectionis. Nam ad Philip. 4 ait Paulus: *Quæcumque sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque justa, quæcumque sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus bonæ famæ, etc., hæc facite.* Et multa similia leguntur ad Ephes. 6, et aliis locis. At vero Christus uno verbo omnia comprehendit, præcipiens, Matth. 5: *Estote perfecti, sicut Pater vester perfectus est;* quæ perfectio omnia comprehendit, quæ sub consiliis dari possunt, eo vel maxime quod, enumeratis multis operibus quæ ad consilia pertinere posse videntur, ut est non resistere malo, et percutienti in una maxilla alteram præbere, concludit Christus: *Estote ergo perfecti.* Item, Joan. 13, ait Christus: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos.* Et c. 15 addit: *Majorem charitatem nemo habet, quam ut animam suam ponat pro amicis suis.* Ergo hanc nobis præcepit; ergo nullus relinquitur consiliis locus.

4. *Secundum fundamentum.*— Unde secundum ac præcipuum argumentum sumunt ex eo, quod præceptum charitatis virtute complectitur omnia bona, et eo magis quo fuerint meliora; ergo omnia sunt sub præcepto; ergo nihil superest quod sub consilio tantum